

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
ANONİM ŞİRKETİ
ESAS MUKAVELESİ

KISIM I

Kuruluş, temel görev ve yetkiler, sermaye

Kuruluş ve unvan

MADDE 1– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 12/7/1995–95/7133/md.1)

Türkiye'de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununda yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" unvanı altında anonim şirket olarak bir banka kurulmuştur.

Banka, 1211 sayılı Kanunda ve bu Esas Mukavelede sarahat bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Bu Esas Mukavelede, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası "Banka" olarak ifade edilmiştir.

Bankanın İdare Merkezi ve şubeleri

MADDE 2– Bankanın İdare Merkezi Ankara'dadır.

Banka, Banka Meclisinin kararıyla banknot matbaası kurabilir ve memleketin gerekli görülen şehirlerinde şubeler açabilir; aynı suretle, içerde ve dışarda muhabirler temin edebilir.

(Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.1) Bankanın bu husustaki kararları Cumhurbaşkanlığına bildirilir.

(Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.1) Banka, keza Banka Meclisinin kararı ve Cumhurbaşkanının muvafakatiyle yabancı memleketlerde temsilcilikler kurabilir.

Üyelikler ve iştirakler

MADDE 3– (Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.2) Banka, merkez bankalarının katıldığı milletlerarası mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere Banka Meclisinin kararıyla üye olabilir ve Cumhurbaşkanının muvafakatiyle bu gibi teşekküllere hissedar olarak katılabilir.

Temel görev ve yetkiler

MADDE 4– (Değişik madde ve başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.1)

Bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Banka, fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisi belirler.

Banka, fiyat istikrarını sağlama amacı ile çelişmemek kaydıyla Hükümetin büyüme ve istihdam politikalarını destekler.

Bankanın temel görev ve yetkileri şunlardır:

I- Bankanın temel görevleri;

a) Açık piyasa işlemleri yapmak,

b) Hükümetle birlikte Türk Lirasının iç ve dış değerini korumak için gerekli tedbirleri almak ve yabancı paralar ile altın karşısındaki muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejimini belirlemek, Türk Lirasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesi için döviz ve efektiflerin vadesiz ve vadeli alım ve satımı ile dövizlerin Türk Lirası ile değişimi ve diğer türev işlemlerini yapmak,

c) **(Değişik alt bent: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.3)** Bankaların ve Bankaca uygun görülecek diğer mali kuruluşların bilanço içi veya bilanço dışı uygun görülen kalemlerini esas alarak zorunlu karşılıklar ve umumi disponibiliteler ile ilgili usul ve esasları belirlemek,

d) Reeskont ve avans işlemleri yapmak,

e) Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek,

f) **(Değişik alt bent: Bakanlar Kurulu Kararı; 15/9/2014–2014/6792/md.1)** Türk Lirasının hacim ve tedavülünü düzenlemek, ödeme ve menkul kıymet transferi ve mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve gözetimini sağlamak ve gereken düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortamda dâhil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek,

g) Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak,

h) Mali piyasaları izlemek,

ı) Bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile özel finans kurumlarındaki katılma hesaplarının vadelerini belirlemektir.

II- Bankanın temel yetkileri;

a) Türkiye’de banknot ihracı imtiyazı tek elden Bankaya aittir.

b) Banka, Hükümetle birlikte enflasyon hedefini tespit eder, buna uyumlu olarak para politikasını belirler. Banka, para politikasının uygulanmasında tek yetkili ve sorumludur.

c) Banka, fiyat istikrarını sağlamak amacıyla Banka Kanununda belirtilen para politikası araçlarını kullanmaya, uygun bulacağı diğer para politikası araçlarını da doğrudan belirlemeye ve uygulamaya yetkilidir.

d) Banka, olağanüstü hallerde ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermeye yetkilidir.

e) Banka, nihai kredi mercii olarak bankalara kredi verme işlerini yürütür.

f) Banka, bankaların ödünç para verme işlemlerinde ve mevduat kabulünde uygulayacakları faiz oranlarını, belirleyeceği usul ve esaslara göre bankalardan istemeye yetkilidir.

g) Banka, mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kurumlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemeye ve istatistikî bilgi toplamaya yetkilidir. **(Ek cümleler: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.3)** Banka talepleri gerçek zamanlı ve anlık karşılanır. Bu taleplerin karşılanmasını

teminen Bankaca kurum ve kuruluşların bilgi işlem sistemlerine erişim sistemleri kurulabilir. Uygulamaya yönelik her türlü usul ve esas Bankaca belirlenir.

III- Bankanın başlıca müşavirlik görevleri;

a) **(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020-2740/md.3)** Banka, Hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Bankanın Hükümetle ilişkisi, Cumhurbaşkanlığı veya görevlendireceği bir bakan aracılığıyla sağlanır.

b) Banka, finansal sistemle ilgili olarak istenilecek hususlarda Hükümete görüş verir.

c) **(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020-2740/md.3)** Banka, bankalar ve uygun göreceği diğer mali kurumlar hakkındaki görüşlerini ve tespitlerini Cumhurbaşkanlığı ile bu kurum ve kuruluşları düzenleme ve denetleme yetkisine sahip kuruluşlara bildirebilir.

Banka, Banka Kanunu ve mevzuatla kendisine verilen yetki ve görevlerle ilgili olarak düzenlemeler yapmaya ve bunları uygulamaya, bu düzenlemelere tabi kurum ve kuruluşlar nezdinde bunlara uygun hareket edilip edilmediğini ve kendisine gönderilen bilgilerin doğru olup olmadığını denetlemeye görevli ve yetkilidir.

Banka, Banka Kanunu ile kendisine verilen görev ve yetkileri, kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır.

Banka, para politikası araçlarının kullanımını sırasında işlem yaptığı banka, kişi veya kurumun iflası halinde, alacaklı olduğu miktar ve faizi için iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder.

Banka mensuplarının görevlerini yerine getirmelerinden doğan tazminat davaları ancak Banka aleyhine açılabilir. Bankanın rücu hakkı saklıdır.

Banka sermayesi, hisse senetleri

MADDE 5– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 24/6/1988-88/13075/md.1)

Bankanın sermayesi 25.000.000.000 lira olup, her biri yüzbin liralık 250.000 hisseye ayrılmıştır. **(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020-2740/md.4)** Bu sermaye, Cumhurbaşkanının tasvibi ile artırılabilir. Hisse senetlerinin itibari kıymetleri 100.000, 200.000, 500.000, 1.000.000, 5.000.000 ve 10.000.000 liralıktır¹.

Hisse senetlerinin nev'i

MADDE 6– Bankanın hisse senetleri nama yazılıdır.

Hisse senetleri Bankaya karşı bölünmez. Bir hisse senedinin birden çok sahibi bulunduğu takdirde, Bankaya karşı olan haklarını ancak bir mümessil aracılığıyla kullanabilirler. Müşterek mümessil tayin etmedikleri takdirde, Bankaca bunlardan birisine yapılacak tebliğ hepsi hakkında muteber olur.

Hisse senetlerinin sınıfları

MADDE 7– Hisse senetleri (A), (B), (C) ve (D) sınıflarına ayrılmıştır.

¹ 28/1/2004 tarihli ve 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun gereğince Bankanın sermayesi 25.000 TL; hisse senetlerinin itibari kıymetleri de sırasıyla 10 Kr, 20 Kr, 50 Kr, 1 TL, 5 TL, 10 TL'dir.

(A) sınıfı hisse senetleri

MADDE 8– (A) sınıfı hisse senetlerinin her biri en az 100 hisseliktir. Bu sınıf hisse senetleri, münhasıran Hazineye ait olup, sermayenin yüzde ellibirinden aşağı düşemez.

(B) sınıfı hisse senetleri

MADDE 9– (B) sınıfı hisse senetleri Türkiye’de faaliyette bulunan milli bankalara tahsis edilmiştir.

(C) sınıfı hisse senetleri

MADDE 10– Banka sermayesinden en çok 15.000 hisse (C) sınıfı hisse senedi olarak, milli bankalar dışında kalan diğer bankalarla imtiyazlı şirketlere tahsis edilmiştir.

(D) sınıfı hisse senetleri

MADDE 11– (D) sınıfı hisse senetleri Türk ticaret müesseselerine ve Türk vatandaşlığını haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

Hisse senetlerinde sınıf değişikliği

MADDE 12– Banka, hisse senetlerinin bir sınıftan diğer bir sınıfa nakli hususunda vukubulacak talepleri derhal sonuçlandırır. Hisse senetlerinin bir sınıftan diğer bir sınıfa nakli için hiçbir komisyon alınmaz.

Bir hisse senedinin satışı, satan ile satın alan arasında, örneği Banka tarafından hazırlanan beyanname ile yapılacak talep üzerine, Bankaca muvafakat edilmesine bağlıdır.

(C) sınıfı hisse senetleri miktarı, hiçbir veçhile Kanunla kabul edilmiş olan 15.000 hisseyi geçemez.

KISIM II

Bankanın teşkilat ve organları

Organlar

MADDE 13– (Değişik madde ve başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.2)

Bankanın organları şunlardır:

- a) Genel Kurul,
- b) Banka Meclisi,
- c) Para Politikası Kurulu,
- d) Denetleme Kurulu,
- e) Başkanlık (Guvernörlük),
- f) Yönetim Komitesi.

BÖLÜM I

Hissedarlar Genel Kurulu

Genel Kurul toplantıları ve oy hakkı

MADDE 14– A) Genel Kurul toplantıları

Bankanın pay sahipleri defterinde yazılı bulunan hissedarlar, Bankanın Hissedarlar Genel Kurulunu teşkil ederler.

(Değişik bent: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 26/4/2024–8410/md.1) Genel Kurul, her yılın Nisan ayı içinde ve Banka Meclisinin tespit edeceği günde toplanır.

Genel Kurul lüzumu halinde, Türk Ticaret Kanununda yazılı hükümler dairesinde fevkalade toplantıya davet olunur.

(Değişik bent: Bakanlar Kurulu Kararı; 29/5/2017–2017/10431/md.1) Genel Kurulun toplantıya daveti, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az iki hafta önce yapılır.

Toplantıya davet ilanı, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nden başka, Ankara'da ve Banka Meclisince uygun görüldüğü takdirde Bankanın şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazetelerde yapılır.

Toplantı günü, adresleri bilinen hissedarlara taahhütlü mektup gönderilmek suretiyle de bildirilir.

Banka Meclisi tarafından hazırlanacak gündem, Genel Kurulu toplantıya davete ait ilan ve davet mektuplarında gösterilir.

B) Nisap

Genel Kurul, bu Esas Mukavelede aksine hüküm bulunan haller hariç olmak üzere, Banka sermayesinin en az % 51'ini temsil eden pay sahiplerinin huzuru ile toplanır. İlk toplantıda bu çoğunluk hasıl olmadığı takdirde, Genel Kurul tekrar toplantıya davet edilir. İkinci toplantıda hazır bulunan pay sahipleri, temsil ettikleri sermayenin miktarı ne olursa olsun, müzakere yapmaya ve karar vermeye yetkilidirler.

Pay sahipleri, Genel Kurul toplantılarında oylarını bizzat veya temsilcileri aracılığıyla kullanabilirler.

Gerçek kişi olan pay sahiplerinin tayin edecekleri temsilcilerine ait vekâletnamenin Banka Meclisince hazırlanacak örneğe uygun olması şarttır.

Hazine ile diğer pay sahibi tüzel kişilerin temsilcileri ise, temsil yetkileri ve kimlikleri ile temsil ettikleri paylar miktarını gösteren birer belge ile Genel Kurula katılabilirler.

Banka Meclisi, pay sahiplerinin toplantıya ve müzakerelere katılmak ve oy haklarını kullanmak yetkileri bulunup bulunmadığının tespiti için gereken tedbirleri alır.

Banka Meclisi, aynı zamanda verilen kararlar ve yapılan seçimlerle pay sahiplerinin vaki beyanlarının geçirileceği bir tutanak düzenlenmesini sağlar.

(Değişik ilk cümle: Bakanlar Kurulu Kararı; 29/5/2017–2017/10431/md.1) Genel Kurul toplantısında hazır bulunan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları ile adreslerini ve payları miktarını gösteren ve Başkan tarafından imza edilen bir cetvel tanzim olunarak, toplantıdan önce, Genel Kurulun yapılacağı yerde bulundurulur. Bu cetvel, toplantıya davete ait diğer belgelerle birlikte Genel Kurul tutanağına bağlanır.

Genel Kurul kararları, mevcut oyların çoğunluğu ile verilir.

Genel Kurul toplantılarında verilen kararlar, toplantıda hazır bulunmayan veya bulunup da karşı oy veren pay sahipleri hakkında da geçerlidir.

Genel Kurul, müzakerelere başlamadan evvel, hissedarlardan veya temsilcilerinden ikisini oyları toplamak ve tasnif etmek üzere seçer.

Genel Kurul Başkanı ile oyları toplamak ve tasnif etmek üzere seçilenler, pay sahipleri ve Banka mensupları arasından birini Genel Kurul katibi olarak seçerler.

(Mülga son bent: Bakanlar Kurulu Kararı; 29/5/2017–2017/10431/md.1)

C) Oy hakkı

Her on hisseye sahip olan veya bu miktar hisseyi temsil eden pay sahibi bir oya maliktir.

(Mülga ikinci bent: Bakanlar Kurulu Kararı; 29/5/2017–2017/10431/md.1)

D) Genel Kurul toplantısına elektronik ortamda katılım (Ek fıkra: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 21/4/2021–3869/md.1)

Bankanın Genel Kurul toplantılarına katılma hakkı bulunan pay sahipleri bu toplantılara, Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir. Banka, Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca pay sahiplerinin genel kurul toplantılarına elektronik ortamda katılmalarına, görüş açıklamalarına, öneride bulunmalarına ve oy kullanmalarına imkân tanıyacak elektronik genel kurul sistemini kurabileceği gibi bu amaç için oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak tüm Genel Kurul toplantılarında, Esas Mukavelede bu hükmü uyarınca, kurulmuş olan sistem üzerinden pay sahiplerinin ve temsilcilerinin, anılan Yönetmelik hükümlerinde belirtilen haklarını kullanabilmesi sağlanır.

Genel Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 15– Genel Kurul aşağıdaki görev ve yetkileri haizdir:

1- Banka Meclisi tarafından verilen yıllık rapor ile Denetleme Kurulu raporunu tetkik etmek;

2- Bankanın bilanço, kar ve zarar hesabını tetkik ile karara bağlamak;

3- Banka Meclisi ve Denetleme Kurulu üyelerini ibra etmek;

4- Banka Meclisi ve Denetleme Kurulu üyelerini seçmek;

5- Sermayeyi artırmak;

6- Esas Mukavelede değişiklik yapmak;

7- Bankanın tasfiyesi hakkında karar vermek;

8- Gündemde gösterilen diğer hususları müzakere etmek.

Gündemde gösterilmeyen hususlar müzakere olunamaz.

Tasfiye ve Esas Mukavele değişikliğinde nisap

MADDE 16– (Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.5) Bankanın, birinci madde ile tespit edilen müddetin bitiminden evvel tasfiyesi hakkında alınacak olan kararlar, Cumhurbaşkanının tasvibi ile Banka tarafından yapılan taahhütlerin kanun dahilinde tamamen ifa edilmesi şartıyla muteberdir.

Gerek Esas Mukavelede değişiklik yapılması ve gerek tasfiye hakkında karar alınabilmesi için, Genel Kurulda üçte iki çoğunluk şarttır.

Başkanlık

MADDE 17– Genel Kurula Başkan (Governör) başkanlık eder.

Temsil

MADDE 18– Hissedar olmayanlar, Genel Kurulda vekil olarak birden fazla oy temsil edemezler.

(Ek fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 15/9/2014–2014/6792/md.2) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 414 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ile 428 inci maddesi Banka hakkında uygulanmaz.

BÖLÜM II

Banka Meclisi ve Para Politikası Kurulu

(Değişik başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.3)

Kuruluş

MADDE 19– Banka Meclisi, Başkan (Governör) ile Genel Kurulca seçilecek altı üyeden kurulur.

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.6) Üyelerin görevleri, özel bir kanuna veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanmadıkça, Banka dışında teşrii, resmi veya özel herhangi bir görev ile birleşemez. Bundan başka bu üyeler, ticaretle uğraşamayacakları gibi, bankalar ve şirketlerde de hissedar olamazlar. Hayır dernekleri ve amaçları hayır, sosyal ve eğitim işlerine matuf vakıflardaki görevler ve kâr amacı gütmeyen kooperatif ortaklığı bu hükmün dışındadır.

Banka Meclisi üyelerinin yüksek öğrenim görmüş, bankacılık veya iktisat ve maliye alanlarında bilgi ve tecrübe sahibi olmaları şarttır.

Başkan, Banka Meclisi başkanıdır.

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.6) Banka Meclisi üyelerinin aylıkları ile tazminatları Cumhurbaşkanınca tespit edilir. Banka İdare Merkezi dışında oturanların, Meclis toplantılarına katılmak için katlanacakları yol giderleri Bankaca ödenir.

Banka Meclisi üyelerinin görev süresi

MADDE 20– Banka Meclisi üyelerinin görev süresi üç yıldır.

Her yıl Meclis üyelerinin üçte biri yenilenir. Birinci ve ikinci yıl sonunda Banka Meclisinden ayrılacak üyeler ad çekme ile tespit edilir.

Süreleri biten üyelerin yeniden seçilmeleri caizdir.

Toplantılar, kararlar ve oylamadan çekilme

MADDE 21– Banka Meclisi üyeleri, kendileriyle Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 245 inci maddesinin 3 üncü bendinde gösterilen derecelerde akrabalık veyahut menfaat bağı bulunan kişilere ilişkin kredi konularına dair müzakerelere iştirak edemezler ve oylamaya katılamazlar.

Banka Meclisi toplantıları Ankara’da yapılır. Lüzumu halinde başka bir yerde de toplantı yapılabilir. Toplantılar, Başkanın çağrısı ile ayda en az bir defa olmak üzere yapılır. Gündem Başkanlıkça düzenlenir. Üyelerin gündem dışı görüşülmesini istedikleri hususlar, Başkanın da katılması halinde aynı toplantıda gündeme alınır ve görüşülür; aksi takdirde bir sonraki toplantı gündemine alınmasına karar verilebilir.

Banka Meclisi, üyelerin en az üçte ikisinin katılımıyla toplanır ve mevcut üyelerin çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği halinde, Başkanın katıldığı tarafın teklifi kabul edilmiş sayılır.

Başkan Yardımcıları Banka Meclisi toplantılarına, oy hakları olmaksızın katılabilirler.

Banka Meclisinin görev ve yetkileri

MADDE 22– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.3)

Banka Meclisi, Banka üzerinde tam yetki ve kontrol hakkını haizdir. Meclis, Bankayı ilgilendiren bütün işlerle iştigal eder.

Banka Meclisi;

a) Para politikası stratejisi ve enflasyon hedefi doğrultusunda uygulanabilecek para politikasına ve kullanılabilir para politikası araçlarına ilişkin kararların alınması,

b) Tedavüldeki banknotların değiştirilmesine, tedavülden kaldırılmasına ve yok edilmesine ilişkin konularda düzenleme yapılması ve karar alınması,

c) Açık piyasa işlemlerine, döviz ve efektif işlemlerine, reeskont ve avans işlemleri ile reeskont ve avans faiz oranlarına, zorunlu karşılıklara ve umumi disponibiliteye, diğer para politikası işlemleri ve araçlarına, ülke altın ve döviz rezervlerinin yönetimine ilişkin usul ve esasların tespiti ile gerekli düzenlemelerin yapılması,

d) Banka Kanununun 40 ıncı maddesinin (I) ve (III) numaralı fıkralarında düzenlenen hususlarda karar alınması,

e) **(Değişik: Bakanlar Kurulu Kararı; 15/9/2014–2014/6792/md.3)** Ödeme ve menkul kıymet transferi ve mutabakat sistemlerinin güvenilirlik ve etkinliklerini artıracak şartlarda kurulması konusunda karar alınması, ödeme yöntemleri ile araçlarının usul ve esaslarının belirlenmesi, takas odalarının gözetimine ilişkin düzenlemelerin yapılması,

f) **(Değişik bent: Bakanlar Kurulu Kararı; 26/4/2011–2011/1773/md.1)** Bilgi istemeye ve istatistiki bilgileri toplamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,

g) Şube açılması, muhabir temin edilmesi, temsilcilik ve büro kurulması ile Banknot Matbaasına ilişkin konularda düzenleme yapılması ve karar alınması,

h) Provizyon ve ihtiyatlara ilişkin konularda karar alınması ile karın dağıtılmasından sonraki bakiyenin Hazineye verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,

i) Bankanın bütçesinin, yıllık faaliyet raporunun, bilanço, kar ve zarar hesaplarının ve Genel Kurul gündeminin hazırlanması,

j) Sermayenin artırılmasına ve Esas Mukavelede değişiklik yapılmasına ilişkin olarak Genel Kurula öneride bulunulması,

k) Bankanın idare, teşkilat ve hizmetleri ile personeline ilişkin olarak hazırlanan düzenlemelerin onaylanması,

l) Bankanın ihtiyacı için gayrimenkul satın alınması veya iktisabı, maliki bulunduğu gayrimenkullerin gerektiğinde satılması, trampa edilmesi, bağışlanması ve sair işlemlerde bulunulması hakkında karar alınması,

m) Bankanın diğer organlarına vereceği yetkiler kapsamı dışındaki meblağlara ve kıymetlere ilişkin bağış, sulh, ibra, feragat ve terkin konularında karar verilmesi,

n) Bankanın personel kadrolarının onaylanması,

o) Banka Kanununda Para Politikası Kurulu kararına bağlı konular dışında kalan, Başkanlıkça (Guvernörlük) inceleme ve onaya sunulacak sair hususlar hakkında karar alınması ve düzenleme yapılması,

ile görevli ve yetkilidir.

(Ek fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 26/4/2011–2011/1773/md.1) Banka Meclisi, gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını diğer organlara devredebilir.

Para Politikası Kurulu

MADDE 22/A– (Ek madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.4)

(Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.7) Para Politikası Kurulu, Başkanın (Guvernör) başkanlığı altında, Başkan (Guvernör) Yardımcıları, Banka Meclisince üyeleri arasından seçilecek bir üye ve Başkanın (Guvernör) önerisi üzerine atanacak bir üyeden oluşur. Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı veya Bakanın belirleyeceği bir birim amiri toplantılara oy hakkı olmaksızın katılabilir. Başkanlık (Guvernörlük), Başkan (Guvernör) Yardımcılığı ve Banka Meclisi üyeliği görevi sona erenlerin Para Politikası Kurulu üyeliği de sona erer.

(Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.7) Atanacak üyenin para politikası konusunda çalışmalarının bulunması ve ekonomi, işletme, bankacılık ve finans alanlarından birinde akademik unvana sahip, görevi ile ilgili alanda en az on yıl çalışmış, yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olması gerekir. Bu üyenin görev süresi beş yıldır.

Banka Kanununun 19 uncu maddesindeki yasaklar atanan üye için de geçerlidir. Ancak, üniversitelerde alınacak görevler bu hükmün dışındadır. Atanan üye, Banka Meclisi üyeleri ile aynı mali ve sosyal haklara sahiptir.

(Değişik fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 29/5/2017–2017/10431/md.2) Para Politikası Kurulu toplantıları, Başkan (Guvernör)'ün çağırısı üzerine yılda en az sekiz defa yapılır. Banka Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının diğer hükümleri ile üçüncü fıkrası, Para Politikası Kurulu toplantıları için de uygulanır.

Para Politikası Kurulu;

a) Fiyat istikrarını sağlamak amacıyla para politikası ilke ve stratejilerinin belirlenmesi,

b) Para politikası stratejisi çerçevesinde Hükümetle birlikte enflasyon hedefinin belirlenmesi,

c) Para politikası hedefleri ve uygulamaları konusunda belirli dönemler itibarıyla raporlar hazırlayarak Hükümetin ve belirleyeceği esaslar doğrultusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi,

d) Hükümetle birlikte Türk Lirasının iç ve dış değerini korumak için gerekli tedbirlerin alınması ve yabancı paralar ile altın karşısındaki muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejiminin belirlenmesi,

ile görevli ve yetkilidir.

Para Politikası Kurulu, ilan edeceği hususları ve bunların ilan şeklini belirler. Para Politikası Kurulunca Resmi Gazete’de ilanı istenilecek hususlar gecikmeksizin ilan edilir.

Para Politikası Kurulu kararları, Başkan (Guvernör) tarafından yürütülür ve Banka Meclisinin bilgisine sunulur.

BÖLÜM III

Denetleme Kurulu

Kuruluş, süre ve nitelik

MADDE 23– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 15/9/2014–2014/6792/md.4)

Denetleme Kurulu, Genel Kurulca seçilecek dört üyeden oluşur. Bir Denetleme Kurulu üyesinin üyelikten ayrılması halinde, Denetleme Kurulunun diğer üyeleri, Genel Kurulun ilk toplantısına kadar görev yapmak üzere yerine seçilme şartlarını taşıyan birisini seçerler.

Denetleme Kurulu üyelerinin görev süreleri iki yıldır.

Denetleme Kurulu üyeliğine seçileceklerin yüksek öğrenim yapmış, bankacılık ve muhasebe alanında bilgi ve tecrübe sahibi olmaları şarttır.

Görev ve yasaklar

MADDE 24– Denetleme Kurulu, Bankanın bütün muamele ve hesaplarını denetler.

Başkanlık Denetleme Kurulunun talep edeceği bütün bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

(Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.8) Denetleme Kurulunun yönetme yetkisi olmayıp, mütalaalarını yazılı olarak Banka Meclisine bildirir ve bir kopyasını da Cumhurbaşkanlığına verir.

Denetleme Kurulu, her yıl sonunda Bankanın muamele ve hesapları hakkında hazırlayacağı raporu Genel Kurula sunar.

Kurul, belirsiz zamanlarda servis kasaları ile ihtiyat kasaların nakit, altın ve diğer kıymetlerini, senet ve tahvilleri ve sair mevcutları sayar ve sonucu bir tutanakla tespit eder.

Kurul üyeleri Banka Meclisi toplantılarında, görüşme ve oya katılmamak şartıyla hazır bulunabilirler.

Denetleme Kurulu üyeleri, Banka Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası (c) bendi gereğince memurlara verilecek kâr payına iştirak edemezler.

(Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.8) Denetleme Kurulu üyelerine verilecek ücret, Cumhurbaşkanınca tespit edilir. Banka İdare Merkezi dışında oturanların katlanacakları yol giderleri Bankaca ödenir.

BÖLÜM IV **Başkanlık**

A) Başkan (Guvernör)

Atanma, nitelik ve görev süresi

MADDE 25– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 12/7/1995–95/7133/md.2)

(Mülga birinci fıkra: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.9)

Başkanın (Guvernör) yüksek öğrenim görmüş, maliye, iktisat ve bankacılık alanlarında bilgi ve tecrübe sahibi olması şarttır.

Görev, temsil ve yetki

MADDE 26– Başkan, en yüksek icra amiri sıfatıyla Bankayı, sevk ve idare eder ve yurt içinde, yurt dışında ve mahkemeler huzurunda temsil eyler.

Başkanın yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

1- Banka Kanunu hükümlerinin ve Banka Meclisi tarafından alınacak kararların yürütülmesini sağlamak;

2- Banka Kanunu ile Bankaya verilen görevlerin ifası için uygun bulacağı tedbirleri almak ve gerekli göreceği hallerde, bunlar hakkında Banka Meclisine tekliflerde bulunmak.

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.10) Banka Meclisi kararlarına muhalefeti halinde Başkan, kararın icrasını tehir ve müteakip toplantıda yeniden müzakeresini talep edebilir. Acele hallerde, Banka Meclisi, Başkanın daveti üzerine toplanarak, ihtilaf konusu olan işi tekrar görüşür. Başkan ile Banka Meclisi arasında mutabakat hasıl olmadığı takdirde, Cumhurbaşkanlığı hakemlik eder.

Yasaklar

MADDE 27– (Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.11) Başkanlık görevi, özel bir kanuna veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesine dayanmadıkça Banka dışında teşrii, resmi veya özel herhangi bir görev ile birleşemez. Bundan başka Başkan, ticaretle uğraşamayacağı gibi, bankalar ve şirketlerde de hissedar olamaz. Hayır dernekleri ile amacı hayır, sosyal ve eğitim işlerine yönelmiş vakıflardaki görevler ve kâr amacı gütmeyen kooperatif ortaklığı bu hükmün dışındadır.

Bakanlar ve müsteşarlar seviyesindeki bakanlıklararası komite toplantılarında Başkanın görev alması, birinci fıkra hükmüne aykırı sayılmaz.

Geçici ayrılma, görevden af

MADDE 28– Başkanın geçici olarak yokluğunda kendisine, tayin edeceği Başkan Yardımcısı vekâlet eder.

Başkan, ancak, 27 nci maddedeki yasakların gerçekleşmesi ve Banka Kanunu ile kendisine verilen görevlerin devamlı surette ifasını imkansız kılacak durumların ortaya çıkması hallerinde, atanmasındaki usule göre görevinden af olunabilir.

Başkanlığın boşalmasında, en yaşlı üyenin başkanlığı altında toplanacak Banka Meclisince Başkan vekili olarak seçilecek bir Başkan Yardımcısı, başkanlık görevini ifa eder ve yetkilerini kullanır.

B) Başkan Yardımcıları

Nitelik, atanma, görev ve yasaklar

MADDE 29– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.5)

Başkana (Guvernör) yardımcı olmak üzere dört Başkan (Guvernör) Yardımcısı atanır. **(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.12)** Başkan (Guvernör) Yardımcıları hukuk, maliye, ekonomi, işletme, bankacılık, finans, mühendislik, kamu yönetimi, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler ile istatistik alanlarından birinde veya iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde lisans veya lisansüstü öğrenim görmüş, yeterli bilgi ve deneyime sahip kişiler arasından atanırlar. **(Mülga üçüncü cümle: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.12)** Başkan (Guvernör) Yardımcıları hakkında da Banka Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrası ve 28 inci maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

BÖLÜM V Yönetim Komitesi

Kuruluş, görev

MADDE 30– Yönetim Komitesi, Başkanın başkanlığı altında Başkan Yardımcılarından kurulur. Başkanın başkanlık edemediği hallerde, tayin edeceği Başkan Yardımcısı Yönetim Komitesine başkanlık eder.

Yönetim Komitesinin görevleri aşağıda gösterilmiştir:

1- Başkanca lüzum görülen hallerde, Banka Meclisi kararına bağlanacak hususları önceden inceleyerek, Banka Meclisine yapılacak teklifleri hazırlamak;

2- Bankanın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin yönetmelikleri hazırlamak;

3- Yönetmeliklerle Yönetim Komitesinin kararına bırakılan hususlarda karar almak;

4- Banka işlemlerinde koordinasyonu sağlamak;

5- Atanmaları Banka Meclisince yapılan personel dışında kalan memur ve hizmetlilerin tayin, aylıklarının tespit, işten çıkarma ve emeklilik gibi işlemlerini yapmak.

Yönetim Komitesi toplantılarında kararlar, tam üye sayısının çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, Başkanın katıldığı teklif kabul edilmiş sayılır.

BÖLÜM VI Şubeler teşkilatı

Kuruluş, görev

MADDE 31– Bankanın İdare Merkezi ve şubeleri ve Banknot Matbaası teşkilatı ve görevleri ile bu şubeler ve Banknot Matbaası Yönetim Komitelerinin kuruluş ve görevleri yönetmeliklerle tespit olunur.

KISIM III

Banka personeline ait hükümler

Personel statüsü

MADDE 32– Banka personeli, Bankanın memurları ile Banknot Matbaası işçilerinden terekküp eder.

“Banka memuru” deyimini, Banka hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde, devamlı vazife görmek üzere atanan memur ve hizmetlileri ifade eder.

Banka memurlarının kurduğu ve kuracağı sendikalar hakkında 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu hükümleri uygulanır. 15/7/1963 tarih ve 275 sayılı Kanunun 20 nci maddesindeki yasak, Banka hizmetlerinde de uygulanır.

Banka personeli, Banka Kanunu ile Banka Meclisince düzenlenecek yönetmelik hükümlerine tabidir.

İhtiyaç halinde Banka Meclisi kararıyla sözleşmeli olarak yerli ve yabancı uzman çalıştırılabilir.

Ücret rejimi

MADDE 33– (Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.13) Banka Başkan ve Başkan Yardımcılarının aylık ücretleriyle temsil ödenekleri, Cumhurbaşkanınca tespit olunur.

Yönetim Komitesi Başkan ve Üyelerine, Şubeler ve Banknot Matbaası Yönetim Komiteleri Başkan ve Üyelerine, bu görevleri dolayısıyla aylıklarının üçte ikisini aşmamak kaydıyla verilecek ek ücret, Banka Meclisince tayin olunur.

Diğer memurların aylıkları, kendilerini atamaya yetkili Banka Meclisi ve Merkez Yönetim Komitesince yukarıdaki ücretler göz önünde bulundurulmak suretiyle tespit olunur.

Banka memurlarının aylıklarının tespitinde nazara alınacak esaslar, özlük hakları, yapılacak sosyal yardımlar, ikramiye ve diğer ödemeler, görev seyahat yollukları ve sair bütün hususlar Banka Meclisi tarafından Banka Kanununun 32 nci maddesi gereğince düzenlenecek yönetmelik ile tespit olunur.

Memurların emekliliği

MADDE 34– (Değişik fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 15/9/2014–2014/6792/md.5) İşçiler hariç olmak üzere Banka mensupları ile Banka Meclisi üyeleri hakkında, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümleri uygulanır.

Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günde, Bankada görevli olanların emeklilik kesenekleri 5434 sayılı Kanunla tespit edilmiş bulunan keseneğe esas aylıkları üzerinden kesilir. Bu gibilerin aylık yükselmelerinde, haklarında aynı Kanunun 15 inci maddesinin (B) bendinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır. Emekliliğe tabi görevlerden gelen sözleşmeli personel hakkında da aynı Kanun hükümleri uygulanır.

Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günden sonra atanacakların emeklilik keseneğine esas aylıkları, 5434 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (B) bendi hükmüne göre tespit edilir.

(Değişik fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 7/8/1996–96/8576/md.1) Emeklilik yönünden, Banka Başkanına (Governör) Bakanlık Müsteşarları, Başkan (Governör) Yardımcılarına Bakanlık Müsteşar Yardımcıları için tespit edilen ek gösterge ve makam tazminatı, diğer personele ise ifa ettikleri görevleri itibarıyla Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevler için belirlenmiş makam tazminatları uygulanır. Bu görevlerde geçirdikleri süreler 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci maddesi uyarınca makam tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde geçmiş sayılır.

Sır saklama ve sorumluluk

MADDE 35– Banka mensupları, sıfat ve görevleri dolayısıyla Bankaya veya Banka ile münasebeti olan kişi ve kurumlara ait olmak üzere bildikleri sırların gizliliğine riayet eylemek ve bu sırları kanunen yetkili kılınan mercilerden gayrisına herhangi bir surette açıklamamakla yükümlüdürler.

Bu yükümlülük, Bankadan ayrılmaları halinde dahi devam eder.

Banka mensupları, görevleri ile ilgili olarak Bankaya verdikleri zararlardan ötürü, Borçlar Kanununun haksız fiil hükümlerine tabidir.

KISIM IV

Bankanın görev ve yetkileri

BÖLÜM I

Banknot ihracı

Banknot ihracı ve tedavül mecburiyeti

MADDE 36– a) Bankanın ihraç etmiş olduğu ve ihraç edeceği banknotların tedavülü mecburi olup bunlar hudutsuz ödeme kudretini haizdir.

b) **(Değişik fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.6)** Banka, Banka Kanununun 45, 52 ve 53 üncü maddelerinde yazılı işlemler dolayısıyla da banknot ihraç etme yetkisini haizdir.

Banknotların değiştirilmesi

MADDE 37– a) Banka, tedavülde bulunan banknotları gerekli gördüğü zaman yeni emisyonlarla değiştirebilir.

Tedavülden çekilen eski banknotlar, değiştirme işlemine başlandığı tarihten itibaren 10 yıl sonra zamanaşımına uğrar.

Gerek değiştirme işleminin başlayacağı tarih ve gerekse bu 10 yıllık süre içinde eski banknotların mecburi tedavül müddeti Banka Kanununun 37 nci maddesine istinaden, Banka Meclisince tayin ve keyfiyet Resmi Gazete ile ilan olunur.

b) **(Değişik: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.14)** Eskimiş ve yıpranmış ve kısmen ziyaa uğramış banknotlar, Cumhurbaşkanlığı ile Banka arasında tespit edilecek esaslar dahilinde ve yönetmelikle kabul edilecek “kabarit” usulüne göre, Bankaca yedek banknotlarla değiştirilir.

c) Tedavülden kaldırılan banknotlarla, eskimiş, yıpranmış veya kısmen ziyaa uğramış olması sebepleriyle değiştirilen banknotların iptal ve yok edilmesine ilişkin esaslar yönetmelikle belirtilir.

Madeni para²

MADDE 38– Hükümetçe, Hazine hesabına çıkarılacak madeni paralar Banka Kanununun 38 inci maddesi hükmüne tabidir.

BÖLÜM II

Türk parasının istikrarını korumaya ilişkin görev ve yetkiler

İlan edilecek hususlar

MADDE 39– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 11/9/1985–85/9859/md.4)

Banka, Banka Meclisince zaman zaman tespit edilecek, kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz hadlerini ve açık piyasa politikasının şartlarını ilan eder.

Banka Kanununun dördüncü maddesi gereğince, Banka Meclisince tayin olunacak altın ve döviz alış ve satış fiyatları ile Banka Kanununun 22 nci maddesinin 3 üncü ve 5 inci bentleri uyarınca alınan kararlar Resmi Gazete ile ilan edilir.

Para–kredi konusunda Bankanın görev ve yetkileri

MADDE 40– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.7)

I- a) Banka, nihai kredi mercii sıfatıyla ödeme sisteminde aksamalara sebep olabilecek geçici likidite sıkışıklıklarını ve finansal piyasaların etkin bir şekilde çalışmasını engelleyebilecek teknik kaynaklı ödeme sorunlarını gidermek amacıyla, sisteme, teminat karşılığında gün içi veya gün sonu kredi imkanı sağlayabilir.

b) (Mülga bent: Bakanlar Kurulu Kararı; 24/5/2006–2006/10497/md.1)

c) Bankaca, banka sisteminde belirsizlik ve güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması halinde, haklarında belirsizlik ve güvensizlik oluşan bankalara, şartları Banka tarafından kararlaştırılmak üzere, fon çekilişlerini karşılayacak miktarda kredi verilebilir. Bu hüküm gereğince kendisine kredi verilen bankaların iflası halinde Banka, verilen kredi miktarı ve faizi için iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder.

II- (Değişik fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 24/5/2006–2006/10497/md.2)

(Değişik paragraf: Cumhurbaşkanı Kararı; 10/7/2020–2740/md.15) Bankalar ve elektronik ödeme araçlarını çıkaran kuruluşlar dâhil olmak üzere Bankaca uygun görülecek diğer mali kuruluşlar, Banka nezdinde açılacak hesaplarda bilanço içi veya bilanço dışı uygun görülen kalemlerini esas alarak, nakden zorunlu karşılık tesis ederler. Zorunlu karşılığa tabi bilanço içi veya bilanço dışı uygun görülen kalemlerin kapsamı, zorunlu karşılıkların oranı, tesis süresi ve tesis edilen karşılıklara gerektiğinde ödenecek faiz oranı, mevduat veya katılım fonlarından olağanüstü çekilişler ve birleşme, devir ve bölünme hâllerinde yapılacak işlemler de dâhil olmak üzere uygulamaya yönelik her türlü usul ve esas Bankaca belirlenir.

² Banka Kanununun 38 inci maddesinin 28/5/1970 tarihli ve 1264 sayılı Madeni Ufaklık ve Hatıra Para Bastırılması Hakkında Kanunun 10. maddesi ile yürürlükten kaldırılması nedeniyle bu madde uygulanamaz hale gelmiştir.

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.15) Yukarıda belirtilen kuruluşların bulunduracakları umumi dispoñibilitenin nitelik ve oranı, gerektiğinde Bankaca tespit edilir.

Bankaca yapılacak düzenlemeye göre zorunlu karşılıkların Banka nezdindeki hesaplarda bloke olarak tutulmasının istenmesi halinde, bloke hesaplarda tutulan zorunlu karşılıklar, hiçbir amaç ve konunun finansmanı için kullanılamaz, temlik ve haciz edilemez.

Zorunlu karşılıkların ve umumi dispoñibilitenin süresinde tesis edilmemesi veya eksik tesis edilmesi halinde Banka, belirleyeceği usul ve esaslara göre, eksik kısım için; Banka nezdindeki hesaplarda faizsiz mevduat tutulmasını istemeye veya cezai faiz tahakkuk ettirmeye yetkilidir. Tahakkuk ettirilen cezai faiz alacakları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince tahsil edilir. Tahsil edilen cezai faizler Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna gelir kaydedilir.

III- a) Bankanın temel görev ve yetkilerinin yürütülmesi amacıyla mevzuatla Bankaya verilen yetkiler çerçevesinde bankalar, ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulayacakları faiz oranlarını belirleyecek esaslara göre Bankaya bildirirler.

b) Banka, bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile özel finans kurumlarındaki katılma hesaplarının vadelerini belirler.

c) **(Ek bent: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 12/5/2022–5552/md.1)** Banka nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlık haczedilemez, üzerlerine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz konulamaz.

BÖLÜM III

Bankanın Hükümetle olan münasebetleri ve bununla ilgili görevler

Mali ve ekonomik müşavirlik ve mali ajanlık

MADDE 41– (Değişik madde ve başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 26/4/2011–2011/1773/md.2)

Banka, Hükümetin mali ve ekonomik istişare organıdır. Bu sıfatla Banka, para ve kredi politikası konusunda Hükümetçe incelenmesi istenilecek hususlar hakkında mütalaa beyan eder.

Devletin milletlerarası mali ve iktisadi münasebetlerinde Bankaya, Hükümetin mali ajanlığı verilebilir.

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.16) Banka, her nevi Devlet iç borçlanma senetlerinin mali servisini, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanan kararlara göre kambiyo denetlemesini ve dış ticaret rejimi tatbikatını veya benzeri işlemleri yapmakla görevlendirilebilir. Bu sıfatla yaptığı işlemlerden dolayı üçüncü şahıslar tarafından Bankaya sorumluluk tevcih edilemez.

Banka, Hazine Müsteşarlığının talebi üzerine Devletin gerek içerde ve gerekse yabancı memleketlerde tahsilat ve tediyatını ve bütün Hazine işlemlerini ve memleket içi ve dışı her nevi para nakil ve havale işlemlerini yapar veya yaptırır. Bu işler için uygulanacak ücret Banka tarafından tespit edilir.

Hazine Müsteşarlığına ait tevdiatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esaslar Banka ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken tespit olunur.

Özel denetim ve kamuoyunun aydınlatılması

MADDE 42– (Değişik madde ve başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.8)

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.17) Cumhurbaşkanlığı, Bankanın işlem ve hesaplarını denetlettirebilir. Cumhurbaşkanlığı bu hususta her türlü bilgiyi Bankadan isteyebilir.

Banka, bilanço, kar ve zarar hesaplarını bağımsız denetim kuruluşlarına denetlettirebilir.

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.17) Başkan (Governör) tarafından, Banka faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para politikası hakkında her yıl nisan ve ekim aylarında Cumhurbaşkanlığına rapor sunulur. Banka, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir.

Banka, para politikası hedefleri ve uygulamalarına ilişkin dönemsel raporlar hazırlar ve kamuoyuna duyurur. Raporların hangi dönemler itibarıyla hazırlanacağı, kapsamı ve açıklanma usulü Bankaca belirlenir. Banka, belirlenen hedeflere ilan edilen sürelerde ulaşamaması ya da ulaşamama olasılığının ortaya çıkması halinde, nedenlerini ve alınması gereken önlemleri Hükümete yazılı olarak bildirir ve kamuoyuna açıklar.

BÖLÜM IV

Bilgi isteme

(Değişik başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 26/4/2011–2011/1773/md.3)

Bilgi isteme yetkisi, bankaların bilançoları ve raporları

MADDE 43– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.9)

Türkiye’de faaliyette bulunan bütün bankalar, özel finans kurumları ve Bankaca uygun görülecek diğer mali kurumlar, yıllık bilançoları ile kar ve zarar hesaplarını, idare meclisi ve denetçi raporları ile birlikte, genel kurullarının toplantı tarihinden; bağımsız denetim kuruluşlarınca hazırlanacak denetim raporlarını ise düzenlenme tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Bankaya vermekle yükümlüdürler.

Banka, Banka Kanunu ve mevzuat ile kendisine verilen görevleri yerine getirebilmek amacıyla birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde istemeye yetkilidir. Birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşlar, kendilerinden istenen bilgileri Bankanın belirteceği süre içinde vermeye mecburdurlar. Banka, gerektiğinde kendisine verilmesi gereken bilgileri doğru ve zamanında vermeyen birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşların Banka Kanununun verdiği yetkilere konu olan işlemlerini sınırlayabilir veya durdurabilir.

(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.18) Banka, kendi yetki ve görev alanına giren hususlarla ilgili olarak birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşları düzenleme ve denetleme ile görevli kurum ve kuruluşlardan bilgi isteyebilir. Banka, gerektiğinde birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşlar hakkındaki görüşlerini ve tespitlerini Cumhurbaşkanlığı ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ve bu kurum ve kuruluşları düzenleme ve denetleme yetkisine sahip olan diğer kurum ve kuruluşlara bildirebilir.

Banka, istatistiki bilgilerin toplanmasında, kamu kurum ve kuruluşları, Hazine Müsteşarlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü, diğer ülkelerin istatistiki bilgi toplamaya yetkili makamları ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapabilir. Banka, finansal sistemle ilgili tüm istatistiki bilgiler ile ekonomideki ve ödemeler dengesindeki gelişmelerin izlenmesinde gerekli görülecek diğer istatistiki bilgileri bankalar, diğer mali kurumlar ile kişilerden doğrudan isteme

ve toplama yetkisine sahiptir. Kendilerinden bilgi istenilenler, bu bilgileri Bankanın belirleyeceği usul ve esaslara göre doğru olarak vermekle yükümlüdürler. Banka, bu bilgilerin doğru olup olmadığını ilgililer nezdinde araştırmaya ve denetlemeye, ek bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

Banka, gerekli gördüğü istatistiki bilgileri yayımlayabilir. Ancak Banka, toplanan istatistiki bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistiki amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz.

Gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisi

MADDE 44– (Yeniden düzenlenen mülga madde ve başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 4/6/2018–2018/11894/md.1)

Banka, gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkilidir. İstenilecek bilgi ve belgelerin kapsamı, toplanma ve izlenme yöntemi, doğruluğunun denetimi, paylaşımı, destek hizmeti temini de dahil olmak üzere usul ve esaslar Bankaca belirlenir.

Bu maddenin uygulanmasında destek hizmeti kuruluşu çalışanları hakkında da Banka Kanununun 35 inci maddesi ve 68 inci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (a) bendi hükümleri tatbik olunur.

KISIM V

Bankanın yapacağı işlemler

BÖLÜM I

Kredi müesseseleriyle işlemler

Senet ve vesikaların reeskonta ve avansa kabulü

MADDE 45– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.10)

(Değişik fıkra: Bakanlar Kurulu Kararı; 29/5/2017–2017/10431/md.3) Banka, muteber saydığı asgari iki imzayı taşımak şartıyla kendi belirleyeceği esaslar dâhilinde bankalar tarafından verilecek ticari senet ve vesikaları reeskonta kabul edebilir. Reeskonta kabul edilecek ticari senet türleri ve diğer tüm hususlar Bankaca tespit edilir. Banka Kanununun 45 inci maddesi gereğince verilecek kredilerin en yüksek sınırı ve kredi türlerine göre limitleri, para politikası ilkeleri göz önünde tutulmak suretiyle Bankaca belirlenir.

Banka reeskonta kabul edebileceği senetler karşılığında avans da verebilir.

Orta vadeli reeskont ve avans işlemleri

MADDE 46– (Mülga madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.15)

Reeskonta veya avansa kabul edilecek senetlerin en yüksek tutarı

MADDE 47– (Mülga madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.15)

Tahvil karşılığı avans

MADDE 48– (Mülga madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.15)

Merkez ve Şubeler İskonto Komiteleri

MADDE 49– (Mülga madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.15)

BÖLÜM II

Hazine ve kamu müesseseleriyle işlemler

Hazineye kısa vadeli avans

MADDE 50– (Mülga madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.15)

Kamu müesseselerine kredi

MADDE 51– (Mülga madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.15)

BÖLÜM III

Açık piyasa işlemleri

MADDE 52– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.11)

Banka, para politikasının hedefleri çerçevesinde, para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, Türk Lirası karşılığında menkul kıymet kesin alım satımı, geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemleri, menkul kıymetlerin ödünç alınıp verilmesi, Türk Lirası depo alınması ve verilmesi gibi açık piyasa işlemlerini yapabilir ve bu işlemlere aracılık edebilir. Bankaca başvurulacak açık piyasa işlemleri ile bu işlemlerle ilgili usul ve esaslar, açık piyasa işlemlerine konu olacak yüksek likiditeye sahip ve az riskli araçlar Bankaca belirlenir.

Banka, açık piyasa işlemleri çerçevesinde kendi nam ve hesabına vadesi doksanbir günü aşmayan, ikincil piyasada alınıp satılabilen likidite senetleri ihraç edebilir. Ancak, likidite senetlerinin devamlı bir alternatif yatırım aracı olma niteliği kazanmasının engellenmesi, ihraçlarının sadece açık piyasa işlemlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla sınırlı tutulması hususları göz önünde bulundurulur. Bankanın geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alım işlemleri ile Türk Lirası depo işlemlerinin anlaşma süresi doksanbir günü aşamaz, sürenin başlangıcı işlemlerin valör tarihidir.

Banka, Banka Kanununun 52 nci maddesi kapsamına giren işlemlerle ilgili kurum ve kuruluşları; bankalar ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre belirlenen aracı kurumlar arasından işlemin özelliğini göz önünde bulundurarak tespit etmeye yetkilidir.

Açık piyasa işlemleri, yalnızca para politikası amaçları için yürütülür ve Hazineye, kamu kurum ve kuruluşları ile diğer kurum ve kuruluşlara kredi amacıyla yapılamaz.

BÖLÜM IV

Altın ve dövizle ilgili işlemler

MADDE 53– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.12)

a) Banka, uyguladığı para politikası çerçevesinde, Türk Lirasının yabancı paralar karşısındaki değerini belirlemek amacıyla, döviz ve efektiflerin vadesiz ve vadeli alım ve satımı ile şartları önceden belirlenmek suretiyle dövizlerin Türk Lirası ile değişimi ve diğer türev işlemleri yapabilir.

b) Banka, ülke altın ve döviz rezervlerini para politikası hedefleri ve uygulamaları çerçevesinde yönetir. Bu amaçla Banka, sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerini dikkate alarak belirleyeceği usul ve esaslara göre yurt içi ve yurt dışı piyasalarda vadeli ya da vadesiz altın, döviz, menkul kıymet, türev ürün alım satım, borçlanma ve borç verme işlemlerini de içeren tüm bankacılık faaliyetlerinde bulunabilir.

İkraz limitleri

MADDE 54– (Mülga madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.15)

BÖLÜM V

Sair işlemler

MADDE 55– Banka, Banka Meclisince tespit edilecek bankacılık işlemleri ve hizmetlerini yapabilir.

Banka, şubelerinin bulunduğu yerlerdeki bankalararası takas odaları işlemlerine nezaret eder.

KISIM VI

Bankanın yapamayacağı işlemler

MADDE 56– (Değişik madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.13)

Banka, Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarına avans veremez ve kredi açamaz, Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının ihraç ettiği borçlanma araçlarını birincil piyasadan satın alamaz.

Banka, Banka Kanunu ile yetki verilen işlemler dışında avans veremez ve kredi açamaz, vereceği avans ve açacağı kredi teminatsız veya karşılıksız olamaz, her ne şekilde olursa olsun kefil olamaz ve doğrudan kendisi ile ilgili işlemler dışında teminat veremez.

KISIM VII

Banka hesapları ve bilançosu, bülten, istisna, muaflik ve çeşitli hükümler

Hesap dönemi

MADDE 57– Bankanın hesap yılı 1 Ocak'ta başlar 31 Aralık'ta sona erer.

Bilanço ve rapor

MADDE 58– (Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.19) Banka, her takvim yılı sonu itibarıyla düzenleyeceği bilanço ve kar ve zarar hesabı ile yıllık faaliyet raporunu Genel Kurulun toplantı gününden en az 15 gün önce Cumhurbaşkanlığına tevdi eder ve bilanço ve raporunu Resmi Gazete ile yayımlar.

Provizyonlar ve hususi ihtiyat

MADDE 59– Bankanın yıllık gayri safi kârından, ileride Banka işlemleri dolayısıyla doğabilecek riskleri karşılamak üzere, Banka Meclisince uygun görülecek miktarlarda provizyonlar ayrılabilir.

Zamanaşımına uğrayan banknotlarla bu Esas Mukavelenin 37 nci maddesinin (b) bendi gereğince değiştirmeden doğan farklar hususi ihtiyata alınır.

Kârın dağıtımı

MADDE 60– Bankanın yıllık safi kârı şu suretle tevzi olunur:

a) **(Mülga bent: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.20)**

b) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden % 6 oranında ilk kâr hissesi olarak hissedarlara;

c) **(Değişik: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.20)** Yukarıdaki yüzde tutarının düşülmesinden sonra kalan miktarın en çok % 5'i, iki aylık ücret tutarını geçmemek üzere Banka mensuplarına ve %10'u ihtiyat akçesine;

d) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok % 6 oranında ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara.

Bu dağıtımdan sonra kalan miktar Hazineye verilir.

(Ek fıkra: Cumhurbaşkanlığı Kararı; 10/7/2020–2740/md.20) Son yıl kârından ayrılan ihtiyat akçesi hariç, birikmiş ihtiyat akçeleri her yıl kâra katılarak dağıtılabilir.

Değerleme farkları

MADDE 61– (Değişik madde ve başlık: Bakanlar Kurulu Kararı; 26/4/2011–2011/1173/md.4)

Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle Bankanın aktifindeki ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altınların değerlemesi sonucu oluşan değerlendirme farkları ayrı bir hesapta izlenir.

Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle Bankanın aktifindeki ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altınların değerlemeye tabi tutulması sonucu Banka lehine oluşan gerçekleşmemiş değerlendirme farkları, değerlemenin yapıldığı dönem kazancına dahil edilmez ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınmaz. Banka aleyhine oluşan gerçekleşmemiş değerlendirme farkları ise değerlemenin yapıldığı dönem kazancından düşülmez ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaz.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 280 inci maddesi hükmü bu madde kapsamında yapılacak değerlemede uygulanmaz.

Tasfiye

MADDE 62– Bankanın tasfiyeye girmesi halinde uygulanacak tasfiye esasları, bir kanunla tespit edilir. Tasfiye neticesinde hasıl olan net varlıktan evvela hisse senetleri bedeli ödenir. Hisse senetleri başabaş ödendikten sonra kalan miktarın % 80'i Hükümete, % 20'si hissedarlara tevzi olunur.

Banka bülteni

MADDE 63– Banka, her hafta sonu itibarıyla hesap durumunu kısaca gösteren bir bülten yayınlamak Resmî Gazete’de ilan eder. Bu bültende bir taraftan kasa mevcudunu, altın mevcudunu, döviz vaziyetini, dahilde ödenecek senetler toplamını, yabancı memleketlerdeki mevduatını, Bankanın alacaklı olduğu diğer kıymetleri; diğer taraftan sermayesini, yedek akçelerini, tedavülde bulunan banknotların miktarlarını, nezdindeki mevduatı ve borçlu olduğu diğer kıymetleri ile ayrıca Bankanın kendi işlemleriyle ilgili yürürlükteki reeskont, iskonto ve faiz hadlerini de gösterir.

Bu bülten, gerekli görülecek müesseselere ve yabancı merkez bankalarına gönderilir.

Vergi, resim ve harçtan muaflık

MADDE 64– Bankanın sermayesi, ihtiyat akçesi, (A) sınıfı hisselerine isabet eden kâr ile ithal edeceği külçe veya meskuk altınlar; Banknot Matbaası ve tesisatı için yapılacak ithalat, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.³

Banka, Banka işlemlerine müteallik bütün kağıtlar, ilanlar ve saire dolayısıyla kendisi tarafından ödenmesi gereken Damga Vergisi ile her türlü resim ve harçtan muaftır.

Değer nakillerinde uygulanacak tarife

MADDE 65– Bankaya ait her türlü meskuk ve külçe altın ve Türk Lirası banknotlarla tahviller ve bonolar ve yabancı efektif dövizlerin Türk Havayolları A.O., Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi ve Denizcilik Bankası T.A.O. ve D.B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş. vasıtaları ile nakillerinde ağırlık üzerinden navlun tarifesi uygulanır.

Banka defter ve kayıtlarının mahiyeti

MADDE 66– Bankanın her türlü evrak, kayıt, defter ve senetleriyle bunlara dayanan hesap özetleri resmi belge sayılır.

Borçlunun ikametgâhı

MADDE 67– Banka ile işlem yapılması sırasında borçlu veya kefillerinin gösterdikleri adres, kanuni ikametgâh sayılır. Sonradan vukubulan değişiklikler, mahkeme ve icra yetkisini değiştirmez.

---

³ İthalde alınan her türlü vergi, resim ve harç muafiyeti hükümleri 6/5/1986 tarihli ve 3283 sayılı Bazı Kanunlarla Tanınmış Olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Ancak aynı Kanunun 2 nci maddesi uyarınca çıkarılan 4/1/1996 tarih ve 22513 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 95/7536 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla “Banknot Matbaasının banknot ve kıymetli evrak üretiminde kullanılmak amacıyla ithal edilecek makine, donanım ve işletme malzemesinin gümrük vergisi ve Toplu Konut Fonundan muaf tutulması” kararlaştırılmıştır.

EK MADDE 1– (Bakanlar Kurulu Kararı; 11/9/1985–85/9859/md.10)

Bu Esas Mukavelede adı geçen; "Maliye Bakanı" ve "Maliye Bakanlığı" ifadeleri, "Başbakan" ve "Başbakanlık" olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1– Banka Müdürler Kurulu, Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günden itibaren Banka Meclisine inkılabeder; üyelerin görevleri müddetlerinin sonuna kadar devam eder. Müdürler Kurulunun personel temsilcisi üyesinin bu görevi, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği gün sona erer.

GEÇİCİ MADDE 2– Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günden itibaren, Banka Genel Müdürü Başkan (Guvernör) ve Banka Genel Müdür Muavinleri Başkan (Guvernör) Yardımcıları unvanını alırlar ve görevleri müddetlerinin sonuna kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 3– Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günde “Murakıp” olanların görevleri Banka “Denetleme Kurulu Üyesi” olarak, sürelerinin sonuna kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 4– Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günde Bankada görevli olanların görevleri devam eder.

GEÇİCİ MADDE 5– Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günde Banka portföyünde mevcut Hazine bonoları Maliye Bakanlığı ile Banka arasında ve T.Emlak Kredi Bankasına verilmiş olan Hazine kefaletini haiz tahvil mukabili avans hesabı, Maliye Bakanlığı, Banka ve ilgili müessese arasında tespit edilecek esas ve şartlar dairesinde tasfiye edilir.

GEÇİCİ MADDE 6– Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği günde 1715 sayılı Kanun gereğince tedavüle çıkarılmış bulunan banknotlar, yeni bir emisyonla tebdil edilinceye kadar Banka Kanunu hükümlerine tabi olarak tedavülde kalır.

GEÇİCİ MADDE 7– Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun yürürlüğe girdiği tarihte Banka Kredilerini Tanzim Komitesince ittihaz edilmiş bilcümle kararlar, Bankaca hilafına karar alınmadıkça hüküm ifade etmekte devam eder.

GEÇİCİ MADDE 8– Banka Kanunu uyarınca, Banka Kanununun 5 inci maddesiyle 15 milyon liradan 25 milyon liraya çıkarılmış bulunan sermayenin artırılan 10 milyon lirasına tekabül eden hisse senetlerinin tamamı (A) grubuna tahsis edilir.

Söz konusu 10 milyon liralık hisse senetlerine tekabül eden meblağ, Banka nezdinde mevcut provizyonlardan Banka Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yapılacak ilk Genel Kurul toplantısına kadar defaten karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 9– (Ek madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 12/7/1995–95/7133/md.6)

50 nci maddede belirtilen avans hesabında 1994 ve önceki dönemlere ilişkin olarak biriken tutar ile 1995-1998 döneminde kullanılacak tutarlar, Başbakanlık ve Banka arasında belirlenecek esaslara göre tasfiye edilir.

GEÇİCİ MADDE 10– (Ek madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.16)

25/4/2001 tarihli ve 4651 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile değiştirilen Banka Kanununun 29 uncu maddesinde yer alan görev sürelerine ilişkin hüküm, 4651 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Başkan (Guvernör) Yardımcıları hakkında uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 11– (Ek madde: Bakanlar Kurulu Kararı; 16/5/2002–2002/4262/md.16)

4651 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılan Banka Kanununun 50 nci maddesinde belirtilen avans hesabında biriken tutar, Hazine Müsteşarlığı ve Banka arasında belirlenecek esaslara göre; 51 inci maddesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarına verilen krediler, verildikleri şartlarla geri ödenmek üzere tasfiye edilir.

Banka, 4651 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 6 ay süre ile, Hazinenin ihraç ettiği borçlanma araçlarını birincil piyasadan da satın alabilir.

Yürürlükten kaldırılan Esas Nizamname

MADDE 68– 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan 1715 sayılı Kanun uyarınca hazırlanıp, tasdik edilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. Esas Nizamnamesi ile ek ve tadilleri yürürlükten kaldırılmıştır.